

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA RAZVOJ KADROV IN ŠTIPENDIJE

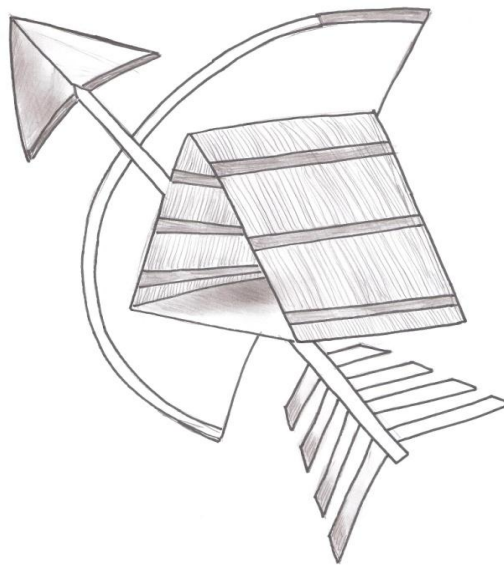

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

JAVNI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD
OSNOVNA ŠOLA DESTRNIK-TRNOVSKA VAS

ŽELEZNI GOZD

EKONOMIJA IN TURIZEM raziskovalna naloga

AVTORJI:

1. Alen Čuček, 9. a
2. Špela Sluga, 9. b
3. Maja Druzovič, 9. b

MENTORICA: Maja Brdnik, prof. geografije in zgodovine

SOMENTOR: Tadej Urbanija, prof. filozofije in teologije

DESTRNIK, 2014

ZAHVALA

Najprej bi se radi zahvalili našim družinam, staršem in vsem bližnjim, ki so nas spodbujali in nam pomagali pri izdelavi raziskovalne naloge.

Iskrena zahvala gre ravnatelju naše šole gospodu Dragu Skurjenu za podporo in pripravljenost prispevati potrebne stvari za potek našega tabora.

Hvala učiteljici Dragici Pešaković za pomoč pri izdelavi tarče.

Hvala Andražu Čehu za izdelavo spletne strani raziskovalne naloge.

Hvala gospodu Alešu Šibili, gospodu Antonu Slugi, družini Požegar in gospodu Marjanu Lovrecu, ker so pripravljeni pomagati pri izvedbi našega tabora.

Zahvalili bi se našima mentorjema Maji Brdnik in Tadeju Urbaniji.

Za pomoč bi se zahvalili tudi Alešu Mardetku.

Hvala profesoricama slovenščine Nini Laki in Mateji Miklošič za lektoriranje naloge in profesorici Mojci Završnik za prevod v angleščino.

Hvala sošolki Anji Colnarič, da je narisala simbol Železnega gozda.

Hvala sošolcem in sošolkam, da so z nami obiskali prizorišče Železnega gozda in se preizkusili v različnih dejavnostih.

Nenazadnje pa hvala vsem učencem okoliški osnovnih šol iz Dornave, Lenarta, Juršinci, Majšperka in Destrnika za rezultate naših anket.

KAZALO VSEBINE

ZAHVALA.....	2
POVZETEK	6
ABSTRACT	6
1 UVOD	7
1.1 METODE DE LA	8
1.2 DELOVNE HIPOTEZE	8
2 ŽIVLJENJE V ŽELEZNI DOBI	9
3 RAZISKOVALNI DEL NALOGE	10
3.1 IDEJA	10
3.2 REZULTATI RAZISKAVE.....	10
3.2.1 ČRETA	10
3.2.2 REZULTATI ANKETE	12
4 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PRODUKTA.....	15
4.1 RAZČLENITEV IDEJE IN OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PRODUKTA	15
4.2 OSNOVNI PODATKI, POTREBNI ZA PRIPRAVO PRIREDITVE.....	16
4.2.1 NAČRT PRIZORIŠČA IZVEDBE ŽELEZNEGA GOZDA	16
4.2.2 MATERIAL, POTREBEN ZA IZVEDBO DEJAVNOSTI ŽELEZNEGA GOZDA.....	16
4.2.3 ŠTEVILO OSEB, POTREBNIH ZA PRIPRAVO PRIZORIŠČA IN IZPELJAVO PROGRAMA, TER NJIHOVE ZADOLŽITVE.....	17
4.2.4 PRAVILA TEKMOVANJ NA PRIREDITVI.....	18
4.2.5 SANITARIJE	18
4.3 PROGRAM DVODNEVNEGA DOGAJANJA	18
4.3.1 KAJ NUDIMO OBISKOVALCEM.....	25
4.3.2 KDAJ SE ODVIJA ŽELEZNI GOZD	26
4.3.3 KAJ GOSTJE POTREBUJEJO.....	26
4.4 CENA	26
4.5 CILJNE SKUPINE.....	26
4.6 KONTAKT IN REZERVACIJA.....	27
4.7 OSTALA PONUDBA V OBČINI	27
4.8 INFORMACIJE O NAŠI PONUDBI IN DOGODKIH V KRAJU	27
4.9 SIMBOL IN ZAPIS.....	27
4.10 KDO BO KAJ OPRAVLJAL.....	28
5 TRŽENJE NAŠEGA PROIZVODA.....	28
6 STROŠKI IN FINANČNA SREDSTVA	29

7 RAZPRAVA.....	30
8 ZAKLJUČEK.....	31
9 VIRI IN LITERATURA.....	32
10 PRILOGE.....	33
PRILOGA 1.....	33
PRILOGA 2.....	35
PRILOGA 3.....	36
PRILOGA 4 - ANKETNI LIST.....	37
PRILOGA 5 – ZEMLJEVID.....	38

KAZALO SLIK

Slika 1: Občina Destrnik.....	10
Slika 2: Pogled na Čreto iz zraka.....	11
Slika 3: Pogled na Čreto.....	11
Slika 4: Prvobitna narava v Čreti.....	11
Slika 5: Ogled terena.....	11
Slika 6: Mi smo pripravljene, kaj pa vi?.....	11
Slika 7: Snemanje filmčkov.....	11
Slika 8: Prizorišče izvedbe Železnega gozda.....	16
Slika 9: Simbol Železnega gozda.....	27
Slika 10: Nabiranje leskovih vej za izdelavo lokov.....	33
Slika 11: Izdelovanje lokov.....	33
Slika 12: Lok.....	33
Slika 13: Tarča z lokom.....	34
Slika 14: Streljanje z lokom v Čreti.....	34
Slika 15: Tekmovanje v streljanju z loki.....	34
Slika 16: Delanje trnka za ribiško palico.....	35
Slika 17: Napeljevanje laksa po ribiški palici.....	35
Slika 18: Reka Pesnica.....	35
Slika 19: Lovljenje rib v reki Pesnici.....	35
Slika 20: Nabiranje regrata.....	36

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Zanimanje za projekt.....	12
Graf 2: Primernost in razumljivost simbola Železnega gozda.....	12
Graf 3: Odločitev za obisk Železnega gozda.....	13
Graf 4: Vzroki za odločitev obiska Železnega gozda.....	13
Graf 5: Srečanje z dejavnostjo podobno Železnemu gozdu	13
Graf 6: Dejavnosti v naravi	14
Graf 7: Povprečno dnevno preživeti čas v naravi.....	14

POVZETEK

Facebook, računalnik, televizija... Besede, brez katerih si danes mladi sploh ne znamo predstavljati našega vsakdana. Pri vsem tem pa pozabljamo na našo največjo dragocenost – naravo. Zato smo se odločili da bomo organizirali dvodnevni dogodek, ki bo naše vrstnike popeljal na nepozabno doživetje v neokrnjeno naravo, kjer ne manjka zabave, smeha in pustolovskih dogodivščin. Naredili smo podroben vsebinski in finančni načrt za izvedbo prireditve in tako prispevali k razširjeni turistični ponudbi našega kraja.

Naš turistični proizvod smo poimenovali Železni gozd. Izvedeli smo, da se naš kraj prvič omenja v železni dobi in tako se je rodila ideja da začetek naše zgodovine povežemo z naravo. Na prireditvi se bodo gostje vrnili v čas železne dobe in se preizkusili v starodavnem načinu življenja, ki izključuje vso sodobno tehnologijo od katere smo že skoraj odvisni. Preizkusili se bodo v ribolovu, izdelovanju bivališč iz naravnih materialov, netenju ognja, nabiranju plodov, izdelovanju pasti za živali idr. Po skupinah se bodo udeležili različnih tekmovanj, se pri tem spoznavali, navezovali prijateljske vezi in krepili timski duh. Prireditev smo umestili na območje imenovano Čreta, ki se nahaja na robu občine Destrnik, med vasema Levanjci in Zgornji Velovlek.

Nalogo je mogoče dobiti v knjižnicah šol v Destrniku in v Trnovski vasi. Izvod imajo avtorji in mentorja, dostopna pa je tudi na naši spletni strani in spletnem socialnem omrežju (Facebook profilu).

KLJUČNE BESEDE: preživetje v naravi, gozd, železna doba, polzemljanka, Čreta

ABSTRACT

Facebook, computer, television are words, which express the lifestyle of today's youngsters. They cannot imagine spending their free time without it anymore. But they forget about our greatest treasure – the nature. Therefore, we have decided to organise a two - day event, which will offer their peers an unforgettable experience of pure nature. There will be no shortage of fun, laughter and adventure. We have made a detailed technical and financial plan for the organisation of the event and therefore a contribution to tourism of our countryside.

We decided to name our tourism product The Iron Forest. We learned that our town was first mentioned in the Iron Age, so we wanted to create a connection between our history and nature. At the event, guests will return to the time of the Iron Age and try their ancient way of life that excludes all the modern technology of which we are almost addicted. The visitors will be tested in fishing, making homes from natural materials, making fire, harvesting the fruit, making traps, etc. Groups will take part in various competitions, will get acquainted with each other and the tasks. The competition will strengthen the bonds of friendship and team spirit. The event will be placed in an area called Čreta, which is located on the edge of the country Destrnik, between the villages Levanjci and Zgornji Velovlek.

This written project can be found in libraries of school Destrnik and Trnovska vas. A copy of it is also available on our website and Facebook.

KEYWORDS: survival in the wild , forest, The Iron Age, a type of house called »polzemljanka«, Čreta

1 UVOD

V današnjem hitrem tempu življenja si težko vzamemo čas za naravo. Zaradi tega želimo obuditi spoznanje kaj nam ta nudi in kako z njo ravnati. Sprehod v park ali gozd je zastoj, odpira pa možnosti za številne aktivnosti. Še vedno je mogoče nabirati kostanj, iskati barvne liste, se igrati skrivalnice, opazovati živali. Z našo prireditvijo pa bodo obiskovalci doživeli nekaj več. Želimo jih podučiti in naučiti preživetja v naravi z minimalnimi sredstvi in tovariško pomočjo. Ciljna skupina so učenci osnovnih šol (tretja triada), prireditev pa je namenjena tudi ostalim, ki so željni odkrivanja samega sebe, notranje motivacije, kreativnosti in ki želijo novih izkušenj, doživetij. Naš namen je obiskovalcem na zabaven način pokazati kako lahko kakovostno preživijo čas na drugačen način – brez televizije in računalnika, brez katerih si skoraj ne predstavljamo našega vsakdanjika. Pridobljena uporabna znanja pa bodo potem lahko uporabili tudi v vsakdanjem življenju in se tako še bolj povezali z naravo.

Naš turistični proizvod nosi ime Železni gozd. Pri oblikovanju le tega smo poleg primerne kraja izvedbe iskali povezavo med zabavnimi aktivnostmi v naravi in posebnostjo našega kraja. Izvedeli smo, da se naš kraj prvič omenja v železni dobi in tako se je rodila ideja da začetek naše zgodovine povežemo z naravo. Na prireditvi, za katero smo v nalogi naredili podroben vsebinski in finančni načrt, se bodo gostje vrnili v čas železne dobe in se preizkusili v starodavnem načinu življenja, ki izključuje vso sodobno tehnologijo od katere smo že skoraj odvisni. Preizkusili se bodo v ribolovu, izdelovanju bivališč iz naravnih materialov, netenju ognja, nabiranju plodov, izdelovanju pasti za živali idr. Po skupinah se bodo udeležili različnih tekmovanj, se pri tem spoznavali, navezovali prijateljske vezi in krepili timski duh.

Prireditev smo umestili na območje imenovano Čreta, ki se nahaja na robu občine Destrižnik, med vasema Levanjci in Zgornji Velovlek. Prizorišče prireditve je za izvedbo primerno iz več vidikov. Tukaj je še vedno prvobitna narava, gozd, reka, ki nudi obiskovalcem odlične možnosti raziskovanja, gostje pa lahko na takšen način spoznajo utrip življenja prednikov s tega območja. Območje ima tudi dobro prometno povezanost in je v državni lasti.

V prvem delu naloge smo opisali življenje v železni dobi ter splošne podatke o lokaciji naše prireditve. Nato smo s pomočjo anketnega vprašalnika raziskali kakšno je zanimanje za našo prireditev pri učencih okoliških osnovnih šol. Zanimalo nas je, ali jih privabi naslov naše raziskovalne naloge, ali se jim zdi naš simbol primeren in razumljiv, ali bi se odločili za obisk takšne prireditve, ali so se s čim podobnim kot je ta prireditev že kdaj srečali, zakaj bi se odločili za obisk prireditve, kaj bi počeli na njej ter koliko časa v povprečju dnevno preživijo v naravi. V nadaljevanju smo oblikovali naš turistični proizvod, ga umestili v prostor in čas ter nakazali kako ga tržiti. Odpravili smo se tudi na teren, kjer smo poslikali območje našega dvodnevne dogajanja ter posneli kratke filmčke.

Iz delčka našega kraja smo ustvarili nov turistični produkt, ki bo goste popeljal na nepozabno doživetje v neokrnjeno naravo, kjer ne manjka zabave, smeha in pustolovskih dogodivščin.

1.1 METODE DE LA

Raziskovalna naloga temelji na teoretičnem in terenskem delu. Pri terenskem delu so uporabljene metoda opazovanja, metoda razgovora in metoda anketiranja.

Začetna faza dela temelji na pregledu literature in opredelitvi elementov primernosti območja, kjer poteka prireditve. S pomočjo knjig in medmrežja je opisano življenje v železni dobi in območje preučevanja. V nadaljevanju je s pomočjo anonimnega anketnega vprašalnika prikazano zanimanje za prireditve. Anketiranih je bilo 150 naključno izbranih osnovnošolcev iz OŠ Destriak, OŠ Majšperk, OŠ Juršinci, OŠ Dornava in OŠ Lenart. Anketirani so odgovarjali na vprašanja kot so: ali jih privabi naslov projekta, ali se jim zdi simbol primeren in razumljiv, ali bi se odločili za obisk takšne prireditve, ali so se s čim podobnim kot je ta prireditve že kdaj srečali, zakaj bi se odločili za obisk prireditve, kaj bi počeli na njej ter koliko časa v povprečju dnevno preživijo v naravi. Sledila je faza analize in obdelave podatkov. Ti so prikazani grafično in opisno. V nadaljevanju je potekalo oblikovanje turističnega produkta. Podani so osnovni podatki, potrebni za izvedbo prireditve. V računalniškem programu Slikar je izrisano prizorišče izvedbe Železnega gozda. Narejen je tudi natančen načrt dvodnevne dogajanja – ponudba, razdelitev dela, material, potreben za izvedbo itd.

Vse dejavnosti, ponujene v Železnem gozdu, so preizkušene tudi v praksi. Nekaj utrinkov je prikazanih v priloženem slikovnem gradivu. Pri sami izvedbi dogajanja so prisotni tudi zunanji sodelavci, katerih privoljenje je pridobljeno s pomočjo telefonskih in osebnih razgovorov. Ker je za uspešno prireditve potrebno tudi uspešno promoviranje, je v ta namen bila izdelana spletna stran, profil na spletnem socialnem omrežju (Facebook profil) in elektronska pošta.

1.2 DELOVNE HIPOTEZE

Pri izdelavi naše raziskovalne naloge smo si postavili sledeče delovne hipoteze, ki so nas vodile med delom:

- na območju Črete obstaja možnost za ureditev atraktivne turistične točke,
- Železni gozd lahko zaradi izredno zanimivega programa postane turistična znamenitost in prepoznaven turistični produkt naše občine,
- Železni gozd lahko postane poučna točka za učence osnovnih in srednjih šol.

2 ŽIVLJENJE V ŽELEZNI DOBI

Na prostoru današnje Slovenije zajema železna doba 1. tisočletje pr. n. št. Čas od 1000 pr. n. št. do 300 pr. n. št. imenujemo starejša železna doba, čas od 300 pr. n. št. do rimske zasedbe naših krajev proti koncu 1. stoletja pr. n. št. pa mlajša železna doba ali latenska doba (pridobljeno 27. 12. 2013 iz: http://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%BDelezna_doba).

Ljudje so v času železne dobe živeli v tesnem stiku z živalmi in rastlinami. Izkušnje so jih naučile katere živali naj lovijo in katere rastline lahko jedo. Hrana je bila raznolika, vsebovala je celo veliko rastlin, ki sedaj veljajo za plevel. Hranili so se tudi z žitom, ki so ga predelali sami. Živila so ohranjali s sušenjem, soljenjem ali kisanjem. Edino sladilo ki so ga poznali je bil med. Vedeli so tudi, da mnoge rastline niso samo hranljive, ampak imajo tudi zdravilne lastnosti. Z zelišči pa so začinjali tudi hrano. Moški so se večinoma ukvarjali z lovljenjem in ribolovom, ženske in otroci pa so nabirali rastline, sadeže, jajca, oreške. Meso so pekli na palici nad žerjavico ali pa v ogreti jami, obloženimi s kamni. Juho so si kuhali iz listov mladih kopriv. Regratove liste so jedli kot solato. Železnodobni ljudje so se ukvarjali tudi s taljenjem rud in izdelovanjem železnih predmetov (srpi, žage, sekire, meči, klešče, bodala, čelade, posode, nakit). S srpom so ljudje želi travo in žita. Na žago so pritrdili lesen ročaj in delo z njo je bilo skoraj tako lahko kot s sodobno žago. S sekirami so krčili gozdove in potem na teh krčevinah naredili polja, na katerih so sadili žita. Poljubne ploske kamne so uporabili za žrmlje, s katerim so mleli moko. Preluknjane plošče iz žgane gline so uporabili za ventilacijo peči, v katerih so pekli nekvašen kruh. Pogosto so se ukvarjali tudi z oblikovanjem lončenine (Pantič Starič, 1991, str. 8-9, 30-31, 50-51).

Za železnodobne ljudi je bil izredno pomemben tudi ogenj. Ni jih samo grel, ampak so s pomočjo njega tudi odganjali divje živali, pekli meso, talili rude itd. Pred iznajdbo netilnega svedra, so netili ogenj tako, da so dve suhi palici drgnili eno ob drugo. Ogenj so hranili z dračjem. Kasneje so z netilnim svedrom zanetili netivo ter ga položili na kupček suhe trave in vejic. Z vrtenjem netilnega svedra so ustvarili toploto, les pod njim se je začel smoditi in nato se je vžgal. Kolobar velikih kamnov je ogenj ščitil pred prepihom (Pantič Starič, 1991, str. 16-17).

Bivališča so bila zgrajena iz lesa, šibja, ilovice in slame, večinoma pravokotna (dolga od 5 do 10 m in široka od 3 do 6 metrov), deloma so jih vkopali v tla (Caselli, 1990, str. 24).

V železni dobi je postalo izredno priljubljeno predenje in tkanje. Na zapletenih statvah so že tkali imenitne tkanine. Uporabljali so že tudi barve. Udomačene so imeli ovce, od katerih so dobivali volno. Za obleko so uporabljali tudi obdelane živalske kože. Izdelava usnja je imela tri stopnje. Kožo so najprej očistili, odvečne dlake pa izčesali z glavniki, potem so kožo ustrojili da se je ohranila, nazadnje so usnje okrasili in obdelali, da je bilo primerno debelo in da se ne bi izsušilo. Ko je bilo usnje očiščeno in ustrojeno, se je dalo razrezati v primerne kose. Z ostrimi šili so ob robovih izvrtali luknje, da je bilo kose mogoče zašiti. Ljudje so si delali zapletene pričeske in nosili nakit, tako moški kot ženske (Pantič Starič, 1991, str. 32-35).

3 RAZISKOVALNI DEL NALOGE

3.1 IDEJA

Najtežji del naše naloge je bil izbrati pravo idejo. Hoteli smo izbrati takšno, ki bo edinstvena, nenavadna in zanimiva že na prvi pogled. Zadali smo si cilj ustvariti nov turistični produkt naše občine. Pri iskanju idej za oblikovanje le-tega smo iskali stično točko med zabavnimi aktivnostmi v naravi in posebnostjo našega kraja. Ko smo brskali po internetu, smo ugotovili, da začetki našega kraja segajo v čas železne dobe. Ideja je padla in odločili smo se za Železni gozd. Že samo ime obiskovalca naredi radovednega. Železni gozd je dvodnevna prireditev, ki se bo odvijala v Čreti na robu občine Destnik. Prireditev smo umestili v ta prostor zaradi prvobitne narave. Pravo bogastvo se namreč skriva v še ohranjeni naravni pestrosti. Namen projekta je obiskovalcem pokazati kako so se ljudje preživljali v času železne dobe. Želimo, da se v takšnem načinu življenja preizkusijo tudi sami.

3.2 REZULTATI RAZISKAVE

3.2.1 ČRETA

Čreta v ljudski govoric pomeni mokrotan ali močvirnat svet.¹ V našem primeru gre za močvirnato območje, ki leži v Pesniški dolini in sicer med vasema Levanjci in Zgornji Velovlek. Gre za območje gozda, ki leži sredi obdelovalnih površin. Gozd na dva dela razdeli reka Pesnica. Čreta je območje za katerega lahko rečemo, da človek praktično ne posega vanj. Je idealna točka za sprehod v naravi. Območje je v državni lasti, okoliška kmetijska zemljišča pa imajo v najemu kmetje.

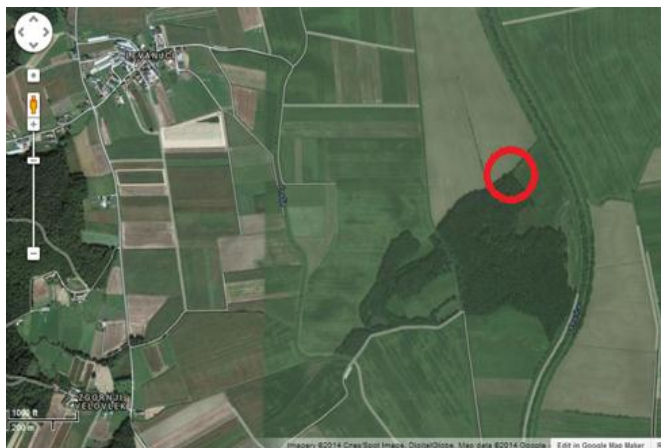

Slika 1: Občina Destnik

(Pridobljeno 12. 12. 2013, iz: <https://maps.google.si/maps>)

¹ Pridobljeno 12. 12. 2013, iz: [http://sl.wikipedia.org/wiki/Dobrovlje_\(planota\)](http://sl.wikipedia.org/wiki/Dobrovlje_(planota))

Slika 2: Pogled na Čreto iz zraka

(Pridobljeno 12. 12. 2013, iz: <https://maps.google.si/maps>)

Slika 3: Pogled na Čreto

(Foto: Špela Sluga, 14. 12. 2013)

Slika 4: Prvobitna narava v Čreti

(Foto: Špela Sluga, 14. 12. 2013)

Slika 5: Ogled terena

(Foto: Maja Brdnik, 14. 12. 2013)

Slika 6: Mi smo pripravljeni, kaj pa vi?

(Foto: Špela Sluga, 14. 12. 2013)

Slika 7: Snemanje filmčkov

(Foto: Maja Druzovič, 14. 12. 2013)

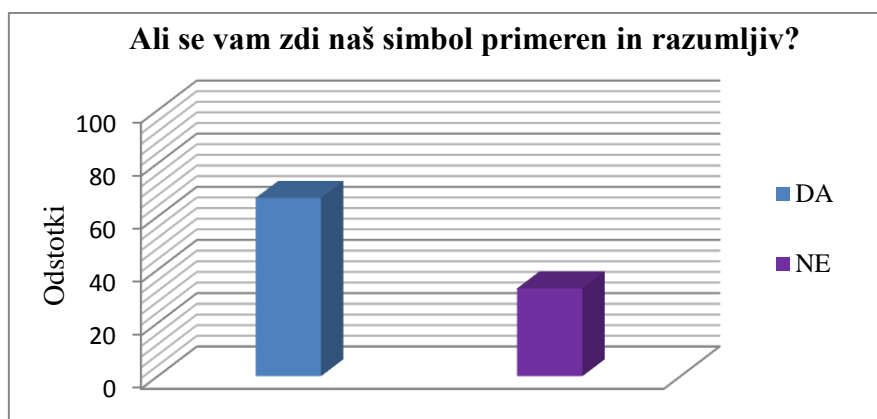
3.2.2 REZULTATI ANKETE

S pomočjo anonimnega anketnega vprašalnika smo ugotavljali kakšno je zanimanje za prireditev. Anketirali smo 200 naključno izbranih osnovnošolcev iz OŠ Destrnik, OŠ Majšperk, OŠ Juršinci, OŠ Dornava in OŠ Lenart. Spraševali smo jih, ali jih privabi naslov naše raziskovalne naloge, ali se jim zdi naš simbol primeren in razumljiv, ali bi se odločili za obisk takšne prireditve, ali so se s čim podobnim kot je ta prireditev že kdaj srečali, zakaj bi se odločili za obisk prireditve, kaj bi počeli na njej ter koliko časa v povprečju dnevno preživijo v naravi. Od 200 razdeljenih anket smo dobili vrnjenih 188.

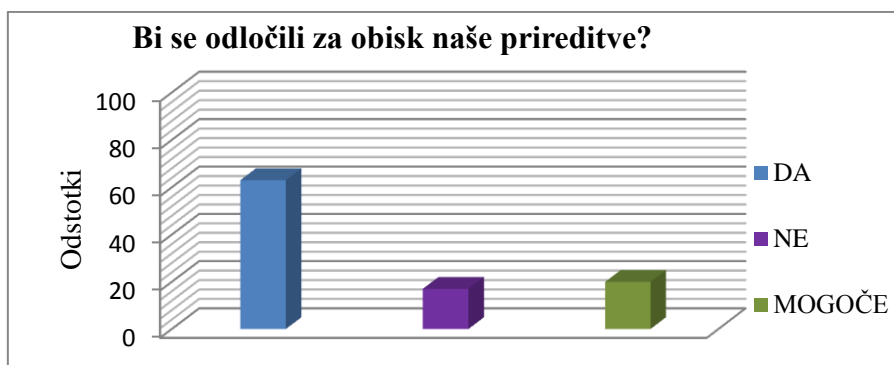
Graf 1: Zanimanje za projekt

Najprej nas je zanimalo če naključno izbrane anketirance privabi naslov naše raziskovalne naloge. 53 % jih je odgovorilo da, 32 % ne ter 15 % mogoče.

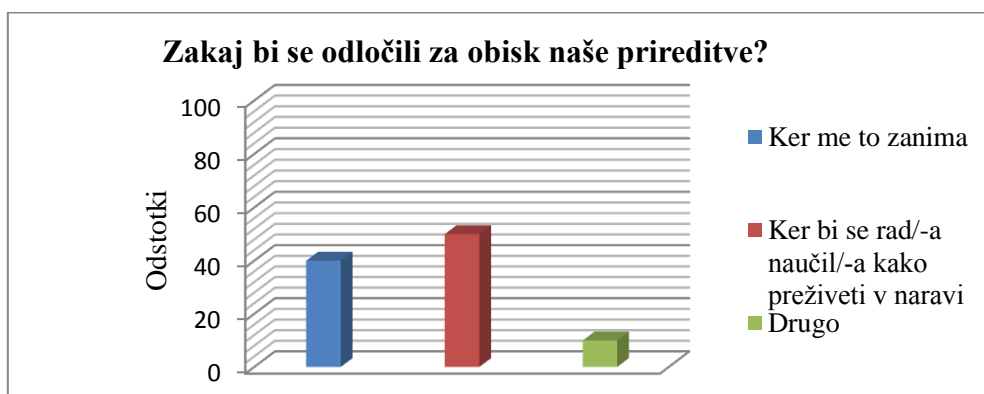
Graf 2: Primernost in razumljivost simbola Železnega gozda

Anketiranim smo pokazali simbol Železnega gozda, ki prikazuje polzemljanko in lok. Zanimalo nas je, ali se jim zdi primeren in razumljiv. Dve tretjini oz. 67 % jih meni, da je simbol primeren in razumljiv. 33 % pa jih meni, da simbol ni razumljiv.

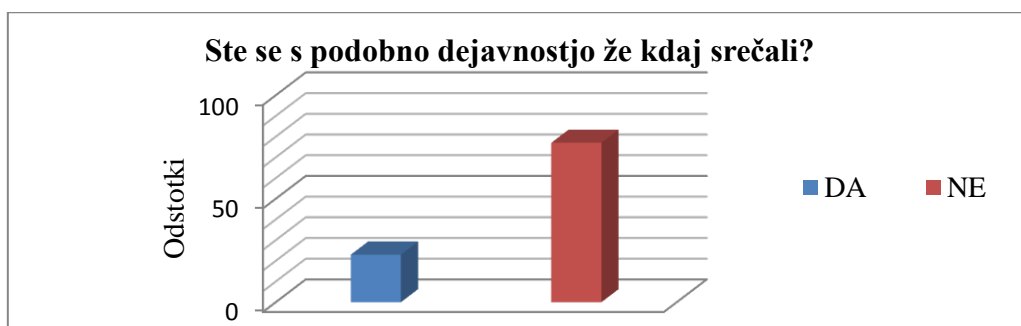
Graf 3: Odločitev za obisk Železnega gozda

Anketirane smo spraševali, ali bi se odločili za obisk Železnega gozda. 63 % jih je odgovorilo da, ena petina, torej 17 % anketiranih, se prireditve ne bi udeležila, 20 % anketiranih pa je neopredeljenih.

Graf 4: Vzroki za odločitev obiska Železnega gozda

Zanimalo nas je tudi zakaj bi se učenci odločili za obisk naše prireditve. Ponudili smo jim dva odgovora, prvi je »ker me to zanima«, drugi pa »ker bi se rad/-a naučil/-a kako preživeti v naravi«. Tisti, ki se niso odločili za nobenega izmed izbranih odgovorov, so lahko napisali svoj odgovor pod »drugo«. Kar polovica anketiranih je odgovorila, da bi se za obisk prireditve odločili, ker bi se radi naučili kako preživeti v naravi, 40 % jih meni da jih to zanima, 10 % pa jih je navedlo svoje odgovore npr. ker bi radi spoznali nove prijatelje, ker jim je dolgčas ali pa ker imajo radi naravo.

Graf 5: Srečanje z dejavnostjo podobno Železnemu gozdu

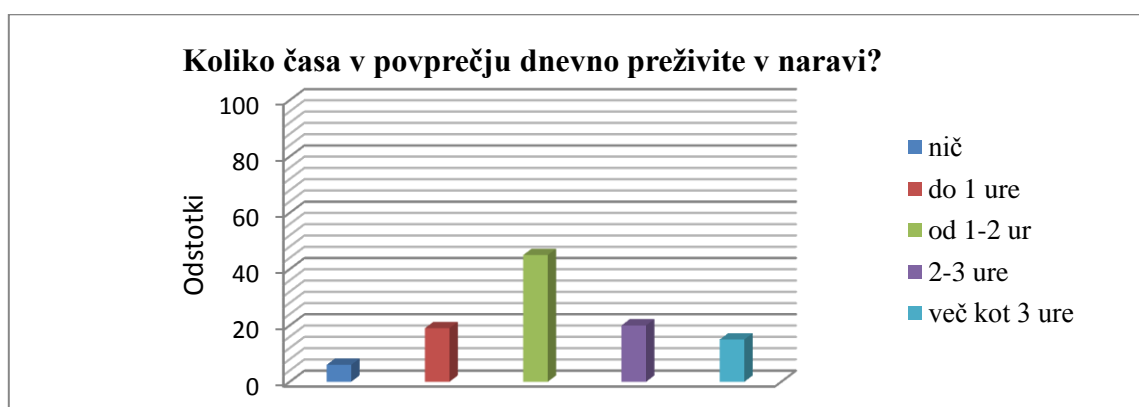
Pri tem vprašanju smo želeli izvedeti, ali so se učenci že kdaj srečali s podobno dejavnostjo ki jo nudi Železni gozd. Več kot tri četrtine, 77 %, jih je obkrožilo ne, 23 % pa da.

Graf 6: Dejavnosti v naravi

Ker bi radi, da našo prireditev naredimo čim bolj zanimivo, predvsem za mlade, smo se želeli prepričati, katere so tiste dejavnosti ki bi jih najbolj pritegnile v naravi. Ponudili smo jim naslednje odgovore: ribolov, nabiranje sadežev in plodov, izdelovanje orožja (loka), postavitve bivališča iz naravnih materialov, priprava pasti za živali ter netenje ognja, če imajo na voljo samo eno vžgalico. Vsak učenec je lahko pri tem vprašanju obkrožil več možnih odgovorov. Z ribolovom bi se želelo ukvarjati 62 od 188 anketiranih (33 %), z nabiranjem sadežev 40 od 188 anketiranih (21 %), z izdelovanjem orožja 86 od 188 anketiranih (46 %), s postavitvijo bivališča 94 od 188 anketiranih (50 %), s pripravo pasti 62 od 188 anketiranih (33 %) ter s pripravo ognja 56 od 188 anketiranih (30 %).

Najpogosteje obkrožen odgovor je bil, da bi želeli izdelati bivališča (12 %), sledil mu je odgovor izdelovanje orožja (22 %), tretje mesto si delita ribolov (15 %) in priprava pasti (15 %), sledi netenje ognja (14 %), najmanj anketiranih pa je obkrožilo odgovor nabiranje sadežev in plodov (10 %).

Graf 7: Povprečno dnevno preživeti čas v naravi

Glede na to, da danes večina mladih svoj prosti čas preživlja ob računalniku ali ob televiziji, nas je zanimalo koliko časa na dan povprečno preživijo v naravi. Največ, kar 45 %, jih meni da od 1-2 ure, 20 % 2-3 ure, 19 % do 1 ure, 10 % več kot 3 ure, najmanj, 6 %, pa je obkrožilo odgovor nič.

Glede na rezultate ankete lahko trdimo, da je veliki večini naš projekt zanimiv in ga podpirajo. To nam je dalo novo motivacijo in potrditev da smo na dobri poti.

4 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PRODUKTA

Naš turistični produkt se nahaja na robu občine Destnik in sicer med vasema Levanjci in Zgornji Velovlek. Gre za območje, imenovano Čreta², za katerega lahko rečemo, da človek ne posega vanj in je idealen kraj za drugačno in zabavno doživetje v naravi. Primernost kraja za izvedbo se kaže predvsem v raznovrstnosti območja, ki je pritegnilo našo pozornost. Na omenjenem območju se razteza velik travnik, za katerim se začinja gozd, ki ga razpolovi reka Pesnica. Travniki, gozd in reka nudijo obilo možnosti za izvedbo turističnega produkta, ki smo si ga zamislili. Pri oblikovanju le-tega smo poleg primerne kraja izvedbe iskali predvsem stično točko med zabavnimi aktivnostmi v naravi in posebnostjo našega kraja. Ob brskanju po spletu in literaturi smo ugotovili, da se naš kraj prvič omenja v železni dobi in tako je padla ideja, da začetek naše zgodovine povežemo z naravo. Tako smo dobili pravo idejo za naš turistični produkt, saj načrtovana prireditev združuje kulturno-zgodovinsko tradicijo in zabavno ter aktivno preživljanje časa v naravi. Na prireditvi se bodo gostje vrnili v čas železne dobe in se v naravnem in nedotaknjem okolju preizkusili v načinu življenja, ki izključuje vso moderno udobje in tehniko. Imamo realne možnosti, da celotna občina dobi nov turistični produkt, ki bo pritegnil naše vrstnike, da na dejaven način preživijo dva dni v neokrnjeni naravi in se predvsem zabavajo na zdrav način. To trditev podpira predvsem primernost lokacije izvedbe in relativno majhna materialna sredstva, ki so potrebna za organizacijo in izvedbo turističnega produkta.³ Za ime smo se odločili s pomočjo metode nevihta možganov. Odločili smo se za Železni gozd. Kriterij izbire primerne imena za naš turistični proizvod je bil predvsem, da ime že na prvi pogled nudi povezavo z našim okoljem, predvsem z njegovim zgodovinsko-kulturnim izvorom ter dejavnostmi v naravi. Železni gozd je seveda paradoksalno ime, ki pa prav zaradi tega vzbudi pozornost in ob natančnejšem premisleku nudi povezavo med železno dobo in naravo, ki ju združujemo v našem turističnem proizvodu.

4.1 RAZČLENITEV IDEJE IN OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PRODUKTA

Na prireditvi Železni gozd obiskovalci:

- na aktiven način spoznajo značilnosti železne dobe in zgodovino našega kraja (izdelovanje polzemljank, nabiranje užitnih rastlin in plodov, izdelovanje lokov, netenje ognja ...),
- odmaknjeni od modernega sveta in njegove tehnologije izkusijo drugačen način zabave, ki je bistveno povezan z dejavnostmi v naravi,
- s pomočjo gospoda Aleša Šibile⁴ spoznajo rastlinski svet našega kraja ter uporabo različnih rastlin in plodov, ki so primerni za prehranjevanje,
- brez pomoči sodobnih pripomočkov pripravijo in priskrbijo hrano (nabiralništvo z gospodom Alešem Šibilo in lovljenje rib v Pesnici),
- v okviru načrtovanih dejavnosti aktivno sooblikujejo prireditev.

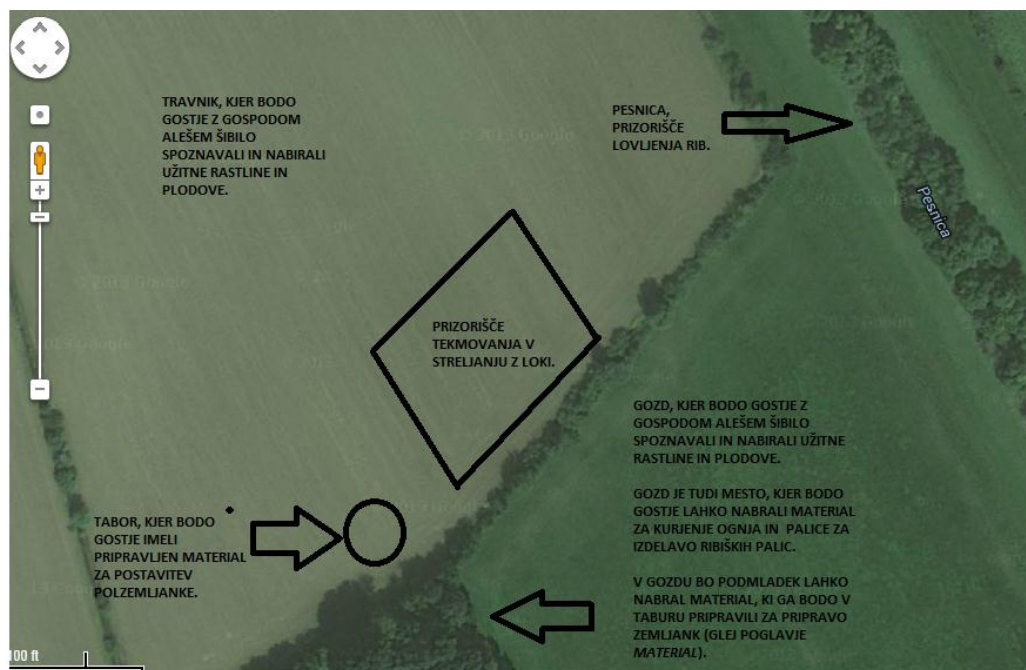
² Pojasnitev imena: glej poglavje 3.2.1.

³ Materialne potrebe za izvedbo turističnega proizvoda: glej poglavje 6.

⁴ Aleš Šibila vodi šolo preživetja v naravi ob reki Kolpi. Skupaj z dvema inštruktorjema se s tem ukvarja že več let. Spletna stran njihove šole je http://www.sola-prezivetja.com/entry.php?w=sola-prezivetja&e_id=76605. V prostem času se ukvarja z rastlinami in zelišči.

4.2 OSNOVNI PODATKI, POTREBNI ZA PRIPRAVO PRIREDITVE

4.2.1 NAČRT PRIZORIŠČA IZVEDBE ŽELEZNEGA GOZDA

Slika 8: Prizorišče izvedbe Železnega gozda
(Pridobljeno 16. 1. 2014, iz: <https://maps.google.si/maps>)

4.2.2 MATERIAL, POTREBEN ZA IZVEDBO DEJAVNOSTI ŽELEZNEGA GOZDA

V tem poglavju je naštet material, ki ga gostje potrebujejo za izvedbo ponujenih dejavnosti. Opredeljeno je tudi, kdo in kdaj pripravi material ter kje ga dobimo. Natančnejša opredelitev, pri kateri dejavnosti se potrebuje določen material, je opredeljena v programu.

Material, ki se pripravi v Čreti pred začetkom prireditve: 3 x 5 palic dolžine 2 m, 3 x 12 palic dolžine 1,5 m, 3 lopate, snopi slame, 4 velike posode, med, moka, tri izdelane tarče za streljanje z loki (glej prilogo 1), elastika za izdelavo loka, žica za izdelavo nakita, glina, lopata, 7 spalnih vreč (za podmladek in odrasle osebe, ki prenočijo v taboru).

Kdo pripravi material v Čreti?

Material pripravijo trije člani našega podmladka: Matic Krepek, Žan Markež in Alen Čuček.

Kdaj se pripravi potreben material v Čreti?

Del materiala se pripravi dan pred začetkom prireditve, del materiala pa na dan prireditve. Material, ki se pripravi dan pred prireditvijo, so palice in slama. Te se razdelijo na tri kupe na prostoru, ki predstavlja naš tabor. Položaj tabora je označen na skici našega načrta. Vsak kup vsebuje: 5 palic dolžine 2 m, 12 palic dolžine 1,5 m ter nekaj snopov slame. Material, ki se pripravi uro pred začetkom naše prireditve: 3 lopate, med⁵, moka, 4 velike posode ter 100 litrov vode, tri vedra, tarče za streljanje z loki, 7 spalnih vreč.

⁵ Med daruje družina Požegar. Ustna izjava Franca Požegarja, 08. 01. 2014, 14.15.

Kje se dobi material za Čreto?

Palice nabereмо v gozdu v Čreti. Slamo nam podari ga. Anika Janžekovič⁶. Posodo, vedra in spalne vreče nam posodi OŠ Destrnik-Trnovska vas⁷. Tarčo za streljanje z loki izdelajo učenci OŠ Destrnik-Trnovska vas pri tehničnem pouku. Vodo, moko in glino kupimo.

Kje se shrani material v Čreti?

Material se shrani v taboru Železnega gozda (glej poglavje 4.2.1).

Material, ki ga udeleženci prireditve dobijo na zbirnem mestu v gasilskem domu v Desencih: trije nahrbtniki – v vsakem so 4 spalne vreče, 1 žepni nožek, 1 klešče, klopčič vrvice, laks, 4 metre zvite žice, 2 metra elastike, liter in pol vode, ki zadostuje za pot do prizorišča naše prireditve.

Kdo pripravi material v gasilskem domu v Desencih?

Material pripravijo tri članice podmladka: Špela Sluga, Vita Volgemut in Maja Druzovič.

Kdaj se pripravi potreben material v gasilskem domu v Desencih?

Material se pripravi uro pred pričetkom prireditve.

Kje se dobi material za gasilski dom v Desencih?

Nahrbtnike, spalne vreče, lopate in žepne nožke nam posodi OŠ Destrnik-Trnovska vas.

Vodo, vrvico, laks in elastiko kupimo.

4.2.3 ŠTEVILO OSEB, POTREBNIH ZA PRIPRAVO PRIZORIŠČA IN IZPELJAVO PROGRAMA, TER NJIHOVE ZADOLŽITVE

PRIPRAVA PRIZORIŠČA:

Za pripravo prizorišča potrebujemo 6 članov našega podmladka, ki poskrbijo za material, ki je naveden v zgornjem poglavju ter dve odrasli osebi, ki poskrbita, da priprava poteka po načrtu.

IZPELJAVA PROGRAMA

Za izpeljavo potrebujemo 13 oseb.

Število odraslih oseb, ki sodelujejo na prireditvi: 6.

Tri odrasle osebe skozi vso prireditev skrbijo za varnost; ena od njih ima opravljen tečaj prve pomoči⁸ in ima s seboj torbo prve pomoči ter telefon za morebitni nujni klic. Druge tri odrasle osebe sodelujejo pri določenem delu programa:

- Aleš Šibila učencem predstavi užitne rastline in plodove ter jih z njimi tudi nabira,
- učitelj športne vzgoje Drago Prelog⁹ goste pouči o pravilni tehniki streljanja z lokom,
- Anton Sluga goste pouči o ribarjenju in ribah, ki živijo v Pesnici.

Število članov podmladka, ki sodelujejo na prireditvi: 7

Trije člani animirajo goste in jih usmerjajo tekom prireditve, kot je to opredeljeno v programu, drugi trije pa poskrbijo za sprejem udeležencev. Ena članica skrbi za izvedbo tekmovalnih iger ter za beleženje rezultatov. Hkrati budno pazi, da se udeleženci med tekmovanjem držijo pravil. Ista oseba tudi poskrbi za organizacijo pri pripravi obrokov med prireditvijo.

⁶ Ustna izjava gospe Anike Janžekovič, 15. 1. 2014, 16.00. Anika Janžekovič živi na naslovu Jiršovci 28, 2253 Destrnik

⁷ Ustna izjava g. Draga Skurjena, 16. 12. 2013, 11.30.

⁸ Sodelovanje je dne 22. 1. 2014 ob 13.00 potrdil učitelj matematike Milan Kunčič, kot rezerva se je ponudila tudi učiteljica biologije Jasmina Caf.

⁹ Ustna izjava Draga Preloga, 20. 1. 2014, 12.00.

Izmed vseh 13 oseb, ki jih potrebujemo za izvedbo programa, je na prireditvi ves čas prisotnih 7 oseb: trije člani podmladka, ki animirajo naše goste, članica podmladka, ki je odgovorna za izpeljavo tekmovalnih iger in organizacijo prehrane, ter tri odrasle osebe, ki skrbijo za varnost.

4.2.4 PRAVILA TEKMOVANJ NA PRIREDITVI

Udeleženci na prireditvi tekmujejo v treh različnih igrah: priprava ognja, streljanje z lokom in tek od gasilskega doma v Desencih do Črete. Natančnejša navodila za posamezno igro so natančno opisana v programu.

Udeleženci se po uvodnem pozdravu v Desencih pred gasilskim domom razdelijo v tri skupine po štiri osebe. Način in namen formiranja je natančno opisan v programu. Skupine so enake skozi vso prireditev. Igre, v katerih med seboj tekmujejo skupine, so tri. Pri vsaki igri prva skupina dobi 3 točke, druga skupina 2 točki in tretje uvrščena skupina 1 točko. Točke se zbirajo in seštevajo skozi celotno prireditev. Glede na to, da so igre tri, je največje število možnih točk, ki jih lahko dosežejo udeleženci, 9. Zmaga skupina z največ točkami. Le-te beleži članica podmladka Maja Colnarič, odgovorna pa je tudi za potek vseh treh tekmovalnih iger. Ob koncu prireditve zmagovalna skupina dobi za nagrado štiri kupone za pico v Piceriji Mica¹⁰. Kuponi se zmagovalni ekipi izročijo v gasilskem domu v Desencih ob koncu prireditve.

4.2.5 SANITARIJE

Za postavitev stranišča poskrbi podjetje ADCO&DIXI, varovanje okolja d. o. o. iz Maribora. Cena najema kabine za dva dni je 80,85 evra¹¹. Kabino postavijo dan pred prireditvijo in jo odpeljejo dan po prireditvi.

4.3 PROGRAM DVODNEVNEGA DOGAJANJA

DAN PRED DOGAJANJEM: PRIPRAVA PRIZORIŠČA

Sprejem naših gostov se dogaja v gasilskem domu v Desencih. Za pripravo gasilskega doma poskrbijo člani PGD Desenci¹², ki počistijo dvorano in pripravijo klopi ter mize. Osrednji del naše prireditve poteka v Čreti. Potreben material, ki stoji v taboru (glej poglavje 4.2.1), pripravijo trije člani našega podmladka. Poleg njega dan pred prireditvijo trije člani podmladka v taboru postavijo svoje bivališče (polzemljanko). Načrt za izdelavo polzemljanke je prikazan v nadaljevanju poglavja.

¹⁰ Ustna izjava g. Silva Kokola, 17. 1. 2014, 14:30.

¹¹ V to ceno je vključena dostava kabine na kraj prireditve, wc papir, dišave, čiščenje in odvoz kabine.

¹² Ustna izjava predsednika PGD Desenci Antona Žampe, 21. 1. 2014, 15.00.

PRVI DAN

09:00–10:00 PRIPRAVA

Material (nahrbtnike z vodo, nožkom, vrvico, laksom, žico, elastiko in spalnimi vrečami ter zemljevidi) v gasilskem domu pripravijo tri članice podmladka (glej poglavje 4.2.2). Štirje člani podmladka, skupaj s tremi odraslimi osebami, ki so na prireditvi prisotne ves čas (glej poglavje 4.2.3), v Čreto dostavijo preostali material (glej poglavje 4.2.2).

10:00–11:30 SPREJEM, DOBRODOŠLICA IN POGOSTITEV

Učenci in drugi, ki se odločijo za obisk Železnega gozda, prispejo v kraj Desenci ob 10. uri zjutraj. Avtobusi in avtomobili lahko parkirajo pred gasilskim domom v Desencih. V tem domu lahko udeleženci tudi pustijo osebno prtljago. Obiskovalce sprejmejo tri članice podmladka (Vita Volgemut, Maja Druzovič, Špela Sluga) in jih povabijo v dvorano gasilskega doma, kjer se gostje lahko posedejo na klopi, ki so jih pripravili gasilci. Zbrane nato nagovori predsednik turističnega društva Destrnik, g. Ivan Hauptman. Tri članice podmladka predstavijo življenje v železni dobi. Potem se gostje okrepčajo z dobrotami turistične kmetije Lovrec, ki udeležence brezplačno¹³ postreže z domačimi dobrotami, značilnimi za ta kraj – grozdnimi »knedli« in sokom iz grozdja ali jabolk.

Po obroku zgoraj omenjene članice podmladka razvrstijo obiskovalce v tri skupine po štiri osebe. Razvrščanje v skupine poteka z žrebom. V vrečki iz blaga je 12 lističev. Štirje zeleni, štirje modri in štirje rumeni. Obiskovalci vlečejo lističe in se na podlagi barve razvrstijo v modro, rumeno ali zeleno skupino. Zaradi lažjega izvajanja in organiziranosti Železnega gozda so tako v skupine razdeljeni ves čas prireditve. Vsaka skupina dobi štiri spalne vreče in en nahrbtnik, v katerem so ena vžigalica, vrvica, laks za ribiško palico, elastika, žica, nož in nekaj zaloga vode, ki zadostuje za pot do prizorišča naše prireditve. Za predajo nahrbtnikov poskrbijo članice podmladka.

11:00–11:30 TEKMOVANJE DO PRIZORIŠČA ŽELEZNEGA GOZDA

Gostje so razdeljeni v skupine. Članice podmladka usmerijo obiskovalce na igrišče pred gasilskim domom. Sledi prva tekmovalna igra – tek od gasilskega doma v Desencih do prizorišča v Čreti po podeželski poti mimo Levanjcev do osrednjega prizorišča Železnega gozda. Kot pomoč tri članice podmladka razdelijo zemljevide, na katerih je označena pot. Zemljevid je skupaj z označeno potjo priložen v prilogi naloge. Igra traja približno pol ure. Začne se pri gasilskem domu v Desencih ter konča v Čreti. Ekipe se postavijo za črto sredi igrišča pri gasilskem domu, obrnjene proti sosednji vasi Levanjci. Tik pred znakom za začetek tekmovanja tri članice podmladka razdelijo zemljevide, ki bodo v pomoč skupinam in jih lahko odprejo šele po znaku za začetek tekmovanja. To se začne na znak »tri štiri zdaj«, ki ga da članica podmladka Špela Sluga. Tekma se konča, ko vsi udeleženci prispejo na osrednje prizorišče Železnega gozda po začrtani poti. Zmaga tista ekipa, člani katere prvi prispejo do prostora, kjer bo stal tabor (glej poglavje 4.2.1). Zmagovalci dobijo tri točke, drugo uvrščeni dve, zadnji pa eno točko, kot je to razdelano v poglavju 4.2.4.

Udeležence v Čreti pričakajo štirje člani podmladka in tri odrasle osebe, ki skrbijo za varnost in tekočo izvedbo prireditve (glej poglavje 4.2.3). Ko vsi udeleženci prispejo na cilj, je vsaki skupini dodeljen en član našega podmladka, ki animira in pomaga svoji skupini skozi celotno prireditev. Za to nalogo so predvideni Matic Krepek (vodi zeleno skupino), Žan Markež (vodi rumeno ekipo) in Alen Čuček (vodi modro ekipo). Našim članom, ki prevzemajo vlogo animatorjev, so skupine dodeljene na podlagi žreba. V neprozorni vrečki so trije lističi (rumen, zelen in moder). Animator, ki potegne zelen listič, je zadolžen za zeleno ekipo itd. Četrta članica podmladka, Anja Colnarič, poskrbi za skrbno beleženje rezultatov vsake tekmovalne igre in je hkrati odgovorna za pravilno izvedbo tekmovanja.

¹³ Ustna izjava g. Marjana Lovreca, 14. 12. 2013, 14.30. Lastnik kmetije je ponudil brezplačno pogostitev, ker je kmetija bila že večkrat vključena v projektih šole, poleg tega pa bo to zanjo odlična promocija.

12:00–14:00 IZDELAVA RIBIŠKIH PALIC IN LOVLJENJE RIB

Ko se vse skupine vrnejo v tabor, jim je dodeljen eden od predstavnikov našega podmladka. Sledi izdelava ribiških palic in lovljenje rib v reki Pesnici (glej prilogo 2).

Najprej je potrebno ribiške palice izdelati. Potek, načrt in potreben material za izdelavo pojasni in razloži animator skupine. Ribiške palice se izdelujejo v taboru. Čas, potreben za podajanje navodila in izdelavo ribiške palice, je 45 minut. Animatorji pomagajo svoji ekipi pri delu. Tri odrasle osebe (Maja Brdnik, Tadej Urbanija in Milan Kunčič) skrbijo za varnost.

Material potreben za izdelavo ribiške palice:

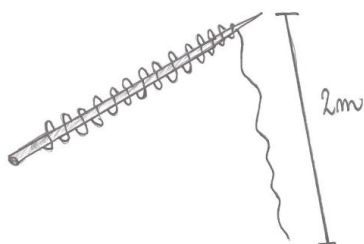
Žepni nožek, kleščice, laks, kos žice, kos kruha, leskova veja.

Žepni nožek, kleščice in laks imajo pripravljen v svojih nahrbtnikih, ki so ga dobili na začetku prireditve v Desencih, medtem ko si leskovo vejo priskrbijo iz narave (iz gozda ob taboru).

Navodila za izdelavo ribiške palice:

Ob reki Pesnici raste leska. Poiščemo okrog 0,5 cm debelo in 1,2 m dolgo leskovo vejo.

Na debelejšem koncu palice zavežemo laks, ki ga nato ovijamo okrog celotne palice od debelejšega do tanjšega konca. Ko pridemo na konec palice, laks spet zavežemo in pustimo dolžino okoli 2 m.

Sledi priprava trnka iz žice. S kleščami odščipnemo 0,5 cm dolg kos žice, ki ga nato oblikujemo v obliki kavlja. Zgornji del kavlja zavijemo v krog in čezenj napeljemo laks, ki visi iz zgornjega dela palice.

Na trnek pritrdimo kos kruha in ribolov se lahko začne.

Ko so ribiške palice izdelane, animatorji svojo skupino usmerijo do reke Pesnice. Animator Matic Krepek vzame tudi veliko posodo (pripravljena je v taboru), v kateri bodo skupine lahko hranile ulovljene ribe. Tam nas pričaka gospod Anton Sluga, ki se z ribarjenjem ukvarja že več let in je tudi član ribiške družine Pesnica-Lenart. Obiskovalcem nudi pomoč pri lovljenju, prav tako jih podučí o ribah, ki se nahajajo v tej reki. Te so: kljeni, ploščiči, amurji, ribji drobiž ter večji primerki krapov, somov in smučev. Za lovljenje rib v Pesnici potrebujemo dovoljenje ribiške družine Pesnica-Lenart. Na njihovi spletni strani¹⁴ smo preverili cenik. Dnevna ribolovnica stane 15 evrov za eno ribiško palico. Imamo tri skupine in vsaka uporabi eno palico.

¹⁴ Pridobljeno 16. 1. 2014, iz: <http://www.rdpesnica-lenart.si/dovolilnice.html>

Ribarjenju se pridružijo tudi vse tri odrasle osebe, ki še posebej skrbijo za varnost, saj se nahajamo ob vodi, in pomagajo pri ribarjenju z eno palico. V uporabi bodo 4 palice, kar nas stane 60 evrov.

Lovljenje rib z napotki gospoda Sluge traja eno uro. Po končanem ribolovu animatorji svojo skupino usmerijo proti taboru.

14:00–15:00 PRIPRAVA HRANE

Ko so gostje ponovno v taboru, sledi priprava hrane, pri kateri aktivno sodelujejo udeleženci prireditve. Navodila in zadolžitve posamezne skupine poda članica podmladka Anja Colnarič. Animatorji pomagajo svoji ekipi in jo po potrebi usmerjajo. Zelena skupina pripravi ulovljene ribe za peko (odstranijo luske itd.). Poleg animatorja, ki je zadolžen za zeleno ekipo, jim pri pripravi rib pomaga in svetuje tudi Anton Sluga. Za opravilo potrebujejo žepni nožek, ki ga imajo v svojem nahrbtniku, vodo in posodo, ki je pripravljena v taboru (glej poglavje 4.2.2.). Rumena skupina pripravi ogenj za peko rib ter palice, na katere bodo nataknili ribe in jih spekli. Za pripravo ognja potrebujejo šop tankih suhih vejic, na katere, plast za plastjo, nalagajo debelejšje veje. Ko zakurijo ogenj (tokrat s pomočjo vžigalnika, ki ga ima za to priložnost pri sebi učitelj Milan Kunčič, ki je odgovoren za varnost), okrog njega položijo velike ploščate kamne, ki služijo za peko nekvašenega kruha. Palice za pripravo rib dobijo v gozdu zraven tabora. Zelena skupina pripravi testo. Skupaj zmešajo moko, vodo in sol. Vse sestavine so pripravljene v taboru (glej poglavje 4.2.2.). Testo razdelijo, iz njega oblikujejo več malih »pleskavic« in jih spečejo na vročih kamnih. Pripravijo večjo zalogo kruha, saj ga lahko uživajo tudi kasneje. RIBE nataknejo na palice in jih pečejo nad ognjem. Ko so ribe in kruh pripravljeni, sledi kosilo.

15:00–16:00 KOSILO IN POČITEK

Obiskovalci se namestijo okrog ognja, ki predstavlja osrednji del tabora. Uživajo v hrani, ki so si jo pripravili sami. Po končanem kosilu pospravijo palice za peko, pogasijo ogenj in počistijo oz. odstranijo ostanke hrane, tako da jih zakopajo nekaj metrov stran od tabora. Sledi počitek. Udeleženci se lahko prosto gibljejo po taboru in kramljajo s svojimi vrstniki.

16:00–17:30 IZDELAVA BIVALIŠČA

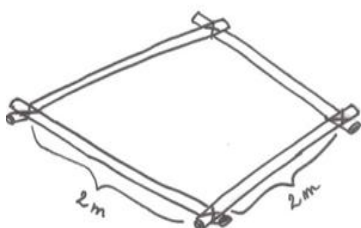
Po počitku sledi izdelava bivališča, v katerih udeleženci prireditve preživijo noč. Animator svoji skupini razdeli načrt in navodila za izdelavo bivališča – polzemljanke. To je hiša, na pol vkopana v zemljo. Ves potreben material za izdelavo je že pripravljen na kraju izvedbe (tabor), medtem ko imajo pripomočke v nahrbtniku (glej poglavje 4.2.2.). Edini pripomoček, ki ga dobijo v času izdelave, je lopata, ki je pripravljena v taboru. Animator usmerja svojo skupino pri izdelavi in ji pomaga, medtem ko odrasli del ekipe skrbi za varnost. Izdelava bivališča poteka v taboru. Bivališča morajo biti od ognjišča oddaljena najmanj 6 metrov. Da je oddaljenost od mesta, kjer bo gorel ogenj, dovolj velika, opozarja in preverja odrasli del ekipe. Izdelava in priprava bivališč traja uro in pol.

Material in pripomočki, potrebni za izdelavo polzemljanke:

Material: 5 palic dolžine 2 m, 12 palic dolžine 1,5 m, snopi slame in veje.

Pripomočki: nož, vrstica, lopata.

Navodila za izdelavo polzemljanke:

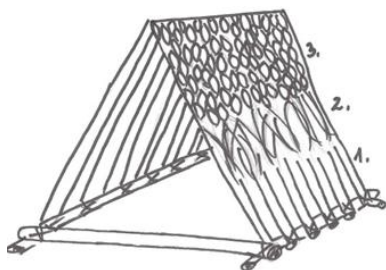
Najprej potrebujete 4 debelejšje lesene palice dolžine 2 metra. Postavite jih v štirikotnik. Konce dveh palic trdno povežite z vrstico, tako kot kaže slika in dobili boste štirioglasto ogrodje.

Znotraj že zgrajenega ogrodja z lopato skopajte jamo, ki naj bo globoka približno 30 cm.

Potrebujete 12 debelejših lesenih palic dolžine 1,5 metra in eno debelejšo palico dolžine 2 metra. Po dve krajši palici postavite tako, da, glede na že zgrajeno ogrodje, tvorite trikotnik (glejte sliko). To v enakem razmiku ponovite še petkrat. Na vrh položite še zadnjo, debelejšo leseno palico dolžine 2 metra. Kjer se palice stikajo, jih povežite z vrvico. Dobili boste ogrodje, podobno šotoru.

Stene polzemljanke nato obložite s snopi slame, na le-te položite veje z listjem. Slamo položite tudi po tleh novozgrajenega bivališča.

17:30–18:30 PREDAVANJE ALEŠA ŠIBILE O ZELIŠČIH

Ko obiskovalci izdelajo svoja bivališča, se nam na prireditvi priključi gospod Aleš Šibila, ki nas pouči o rastlinah in plodovih, ki rastejo v naravi na našem območju in jih lahko uživamo v mesecu aprilu in maju. To so: navadni lapuh, gozdni regrat, kopriva, breza, smrekovi vršički, trpotec, repinec, listi gozdnih jagod, čemaž, lipa, jelšine in vrbove mačice, mladi listi leske ter nekatere gobe. Pouči nas tudi o načinu priprave rastlin in plodov za prehranjevanje. Predavanje poteka v taboru.

18:30–20:00 NABIRANJE PLODOV IN SADEŽEV TER PRIPRAVA VEČERJE

Gospod Šibila goste popelje v gozd in na travnik, kjer prepoznavajo zgoraj omenjene rastline in plodove. Le-te naberejo tudi za večerjo. Gostje med nabiranjem niso razdeljeni v skupine. Skupaj sledijo gospodu Šibili, ki najprej pokaže rastlino, nato jo poskušajo najti in utrgati še sami. Inštruktor pri vsakem gostu posebej oceni, ali je iskana rastlina oz. plod pravi ali ne. Nabiranje plodov in rastlin, ki traja 45 minut, poteka na travniku in v gozdu (glej poglavje 4.2.1).

Nabrane rastline in plodove animatorji ekip shranijo v taboru v za to pripravljenih posodah (glej poglavje 4.2.2.). Sledi priprava večerje, ki si jo udeleženci pripravijo sami. Navodila in zadolžitve posamezne skupine pri pripravi večerje poda članica podmladka Anja Colnarič. Zelena skupina iz nabranih rastlin skuha lipov in koprivin čaj in ga sladka z medom. Rumena skupina pripravi solato iz gozdnega regrata, ki je med nabranimi rastlinami. Nožek za pripravo solate imajo v svojem nahrbtniku. Modra ekipa pripravi nekvašen kruh in med, če bi ga kateri od gostov želel namazati na kruh. Po končani večerji obiskovalci pospravijo za seboj. Animatorji pomagajo svoji skupini in jih po potrebi usmerjajo. Priprava večerje in pospravljanje poteka v taboru in traja 45 minut.

20:00–20:30

Sledi počitek. Udeleženci se lahko prosto gibljejo po taboru in kramljajo s svojimi vrstniki. Animatorji in tri odrasle osebe so ves čas na razpolago, če jih gostje karkoli potrebujejo.

20:30–22:00

Sledi druženje ob ognju, kjer se lahko naši udeleženci prosto pogovarjajo s svojimi vrstniki. S tem namenom pride tudi članica podmladka Vita Volgemut, ki s sabo prinese dve kitari, na kateri skupaj z animatorjem Alenom Čučkom zaigrata in zapojeta ter tako zabavata in animirata naše goste. Med druženjem imajo ves čas dostop do koprivinega in lipovega čaja ter medu za sladilo.

22:00–22:30

Priprava udeležencev prireditve na spanje. Gostje si v polzemljankah razprostrejo spalne vreče, ki so jih dobili v gasilskem domu ter se namestijo v svojih novih bivališčih, ki so jih čez dan pripravili sami. V enem bivališču spijo štirje udeleženci prireditve oz. ena skupina. Ko gostje spijo, odrasle osebe skrbijo za varnost. Ponoči je budna ena od treh oseb. Med seboj se menjujejo na tri ure. Organizatorji, ki so prisotni v Čreti, spijo v polzemljanki, ki so jo dan pred prireditvijo postavili sami (glej poglavje 4.3 – dan pred dogajanjem – priprava prizorišča).

DRUGI DAN

07:00–08:00 BUJENJE IN PRIPRAVA ZAJTRKA

Člani podmladka poskrbijo, da prebudijo obiskovalce, katere čaka še en zabaven dan v naravi. Gostje pospravijo svoja ležišča. Bujenje poteka med 7.00 in 7.30. Sledi priprava zajtrka. Kot vsak obrok si tudi zajtrk gostje pripravijo sami. Navodila in zadolžitve posamezne skupine poda članica podmladka Anja Colnarič. Ves potreben material za pripravo zajtrka imajo v taboru. Animatorji pomagajo svoji ekipi in jo usmerjajo. Zelena skupina zakuri ogenj, rumena skuha čaj, medtem ko modra pripravi kruh in med. Priprava zajtrka poteka v taboru in traja eno uro.

08:00–09:00 TEKMOVANJE – PRIPRAVA OGNJA

Sledi tekmovanje v pripravi ognja brez sodobnih pripomočkov. Med seboj tekmujejo skupine. Za podajo navodil in pravil tekmovanja poskrbi članica podmladka Anja Colnarič. Omenjena članica beleži točke in zagotavlja upoštevanje pravil igre. Animatorji svojo skupino bodrijo in jo usmerjajo. Igra se začne na znak »tri štiri zdaj«, za kar prav tako poskrbi Anja Colnarič, konča pa se takrat, ko zadnji skupini uspe zanetiti ogenj. Zmaga tista skupina, kateri prvi uspe zanetiti ogenj. Prizorišče netenja ognja se nahaja med taborom in prizoriščem, kjer poteka tekmovanje v streljanju z loki (glej poglavje 4.2.1). Za varnost poskrbijo odrasle osebe (več je opisano v nadaljevanju).

Material, potreben za pripravo ognja: suhe vejice, veje, debelejši kosi lesa. Material skupina nabere v gozdu.

Pripomočki: ena vžigalica, ki jo imajo pripravljeno v svojem nahrbtniku, vedro.

Potek in navodila tekmovanja:

Vsaka skupina se postavi pred svojo bivališče, kjer so preživeli noč. Na znak začetka igre, ki ga da Anja Colnarič, gredo najprej v gozd, kjer poskušajo čim hitreje nabrati potreben material za netenje ognja. Nabran material skupina dostavi na prostor med taborom in tekmovalnim poljem za streljanje z loki. Ko je material na svojem mestu, dva člana skupine postavita kup in ga poskušata zanetiti, medtem ko druga dva vzameta vedro in se odpravita po vodo do Pesnice. Kup se postavi tako, da spodaj položijo tanke suhe vejice, na katere plast za plastjo dodajajo debelejšje veje in palice. Šele ko je kup za netenje postavljen in je vedro vode na prizorišču netenja, lahko začnejo z netenjem ognja. Na voljo imajo samo eno vžigalico. Zmaga tista

skupina, ki prva zaneti ogenj. V primeru, da to ne uspe nobeni ekipi, dobi vsaka še eno vžigalico in možnost ponovnega poskusa. Za to poskrbi Anja Colnarič, ki ima pri sebi vžigalice. Odrasle osebe, ki skrbijo za varnost, se pri tej igri razdelijo. Dve osebi sta na prizorišču kurjenja, medtem ko je ena oseba pri Pesnici, kamor skupine pridejo zajemat vodo za gašenje. Po končani tekmi skupina pogasi svoj ogenj in pospravi prizorišče tekmovanja.

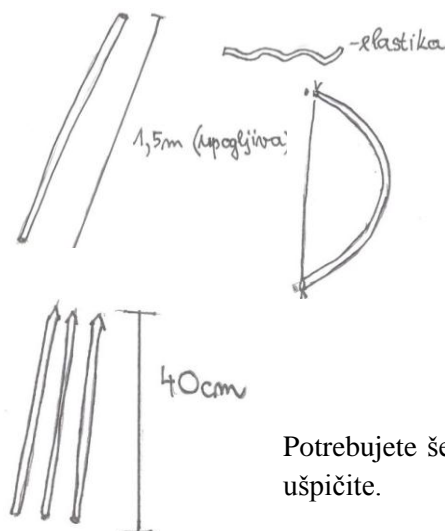
09:00–10:00 IZDELOVANJE LOKOV PO SKUPINAH

Po tekmovanju v kurjenju ognja gostje izdelujejo loke (glej prilogo 1). Delo poteka v skupinah. Animatorji jim podajo navodila ter jim demonstrirajo potek dela. Izdelovanje poteka v taboru in traja eno uro.

Material, potreben za izdelavo loka: 1 upogljiva palica dolžine 1,5 metra, elastika, tri palice dolžine 0,4 metra. Material si skupina nabere sama v gozdu.

Pripomoček: nož.

Navodila za izdelavo loka:

Palico dolžine 1,5 metra rahlo usločite. Na obeh koncih trdno zavežite kos elastike, tako da bo ta napeta.

Potrebujete še palice dolge 0,4 metra, ki jih na enem koncu z nožkom ostro ušpičite.

10:00–10:30 TEKMOVANJE V STRELJANJU Z LOKI

Sledi tekmovanje v streljanju z loki, ki so jih izdelali gostje. Med seboj tekmujejo zelena, rumena in modra skupina. Tekmovalno prizorišče se nahaja med taborom in reko Pesnico (glej poglavje 4.2.1). Prizorišče tekmovanja pripravi Anja Colnarič, medtem ko skupine izdelujejo loke. V liniji tabor-Pesnica postavi tekmovalno polje. Razdalja med pozicijo streljanja, ki jo označi z leseno palico in tarčo, ki nam jo izdelajo učenci OŠ Destrnik Trnovska-vas pri tehničnem krožku, je 6 metrov. Pripravi tri tekmovalna polja, ki potekajo na liniji tabor-Pesnica, vzporedno druga na drugo.

Ko skupine končajo z izdelavo lokov, jih animatorji usmerijo na pripravljeno tekmovalno polje. Tam jih pričakata članica podmladka Anja Colnarič in učitelj športne vzgoje na OŠ Destrnik-Trnovska vas Drago Prelog. Slednji obiskovalcem pokaže pravilno tehniko streljanja z lokom in položaj telesa, ki omogoča natančnejše streljanje. Vsi obiskovalci lahko v praksi trikrat preizkusijo podane nasvete.

Po končanih poskusnih streljih sledi tekmovanje. Pravila in potek le-tega pojasni Anja Colnarič, ki skrbi tudi za beleženje rezultatov in upoštevanje tekmovalnih pravil. Vsaka skupina se postavi v svojo tekmovalno linijo. Člani ene skupine stojijo drug za drugim s svojim lokom in puščicami, ki so jih izdelali sami. Vsak član skupine ima tri poskuse. Upošteva se najboljši rezultat. Tekmovanje se začne na znak, ki ga da Anja Colnarič in konča, ko zadnji tekmovalec izstrelji zadnjo puščico. Tekmovanje ni časovno omejeno. Upoštevajo se le točke, ki jih tekmovalci naberejo s streljanjem. Vsaka tarča ima namreč narisane barvne

kroge. Notranji krog je črn, obdaja ga moder, tega oranžen, slednjega pa rumeni krog. Črn krog je vreden 10 točk, moder 8, oranžen 6, rumen pa 4 točke. Zmaga tista skupina, katere člani zberejo največ točk. Animatorji med tekmovanjem bodrijo svojo skupino.

10:30–11:30 PROSTI ČAS IN POČITEK

Po tekmovanju animatorji svojo skupino pošljejo nazaj v tabor, kjer imajo čas za oddih in prosti čas. Gostje imajo prost dostop do vode in lipovega ter koprivinega čaja, medu ter nekvašenega kruha.

11:30–12:30 IZDELOVANJE SPOMINKOV

Sledi izdelava spominkov. Gostje imajo na razpolago glino in žico (ta je priložena v njihovih nahrbtnikih). Izdelovanje poteka v taboru in traja eno uro. Animatorji pomagajo s predlogi in nasveti, pokažejo jim tudi fotografije, na katerih sta nakit in posoda, značilna za železno dobo. Spominke si lahko nato odnesejo domov.

12:30–13:00

Ko poteče čas za izdelavo, je čas, da se organizatorji in obiskovalci pripravijo na odhod proti gasilskemu domu v Desencih. Vsak poskrbi za svoje stvari. Skupine vzamejo tudi spalne vreče in nahrbtnik, ki so ga dobili na začetku prireditve. Material in ostale stvari, ki se nahajajo v taboru (med, moka, lopate itd.), pospravijo animatorji, pomaga jim ena od odraslih oseb. Ostali del ekipe – Anja Colnarič in dve odrasli osebi – pospremi udeležence tabora od Črete do gasilskega doma v Desencih (pot odhoda je enaka poti prihoda).

13:00–14:00

Hoja proti gasilskemu domu. Ko gostje skupaj s spremljevalci prispejo na cilj, vrnejo nahrbtnike in opremo trem članicam podmladka, ki jih pričakajo v gasilskem domu, podobno kot ob prihodu. Članice goste povabijo v gasilski dom. V njem se usedejo na pripravljene klopi, ki so tam že od prejšnjega dneva. Sledi razglasitev zmagovalne skupine (skupina, ki je zbrala največ posameznih zmag). Zmagovalca razglasi Anja Colnarič, ki je odgovorna za izpeljavo tekmovalnih iger. Zmagovalci prejmejo kupončke za pico v piceriji Mica v Janežovcih. Anja Colnarič in ostale tri članice podmladka se gostom zahvalijo in jim zaželijo lepe prvomajske počitnice. Goste poberejo starši in jih odpeljejo domov.

4.3.1 KAJ NUDIMO OBISKOVALCEM

Železni gozd ponuja obiskovalcem nepozabno dvodnevno potovanje k izvoru našega kraja, predvsem pa aktivno in zabavno podoživljanje preteklosti. Poteka v osrčju neokrnjene narave na robu naše občine. Prireditve se razlikuje od klasičnih taborjenj in drugih dejavnosti v naravi. Posebno noto ji daje vrnitev v domačo zgodovino, ki je malo poznana in raziskana.

Z Železnim gozdom želimo doseči nov pogled na aktivnosti v naravi ter našo preteklost predstaviti na drugačen, predvsem pa izviren način. Z njim želimo pritegniti naše vrstnike in jih za dva dni »odlepiti« od televizijskih zaslonov in računalnikov. Da bo doživljanje Železnega gozda pristno, smo dogajanje umestili na dokaj neznano in neizkoriščeno območje našega kraja, imenovano Čreta, kjer gostje dejansko lahko doživijo neokrnjeno naravo. Izbrani kraj nudi številne možnosti za izvedbo naše prireditve. Na tem območju se stikata gozd in travnik, vrednost pa doda reka Pesnica. Čreta nam tako omogoča možnosti ribolova in nabiralništva, hkrati pa nudi naravni material, ki ga potrebujemo za izvedbo naše prireditve. Ker gostje sodelujejo pri pripravi hrane, postavitvi prenočišč (polzemljank) in drugih dejavnostih, aktivno sooblikujejo našo prireditve, s katero smo popestrili turistično ponudbo našega kraja.

4.3.2 KDAJ SE ODVIJA ŽELEZNI GOZD

Čas odvijanja Železnega gozda je povezan predvsem s prostim časom naših vrstnikov. Počitnice so tako idealen čas za izvedbo prireditve. Odločili smo se, da naš turistični proizvod uresničimo v času prvomajskih počitnic. Razlogi zakaj smo se odločili za te počitnice, so naslednji:

- narava v mesecu maju nudi obilo različnih rastlin in plodov, ki jih bodo naši obiskovalci spoznavali in uživali,
- majsko vreme je primerno za izvedbo naše prireditve, saj so v tem času primerne temperature. Tako se izognemo zimskemu mrazu ter poletni vročini, ki bi lahko ovirala izvedbo naše prireditve.

4.3.3 KAJ GOSTJE POTREBUJEJO

Gostje, ki se udeležijo dvodnevne dogodka Železni gozd, potrebujejo predvsem obilo dobre volje in avanturističnega duha ter pripravljenost na edinstveno in pestro doživetje v naravi. Ves material, ki je potreben za izdelavo ribiških palic, lokov, polzemljank in izvedbo drugih aktivnosti (kurjenje ognja, priprava hrane) priskrbijo in pripravijo člani turističnega podmladka. Priporočljivo je le, da se gostje zaradi aktivnosti, ki jih pripravljamo, temu primerno oblečejo in obujejo (trenirka, športni copati). Zaradi trajanja prireditve in številnih aktivnostih, ki smo jih pripravili, priporočamo, da vzamejo obiskovalci s sabo tudi rezervna oblačila in obutev ter toplejši zgornji del, saj znajo biti majske noči še hladne.

4.4 CENA

Cena udeležbe na prireditvi Železni gozd znaša 21 € na osebo. Cena vključuje vodenje in animacijo organizatorjev prireditve, strokovno predavanje in vodenje priznanega zeliščarja, material za postavitev bivališča, glino in žico za izdelavo spominkov, ribiško karto za lovljenje v reki Pesnici, material za izdelavo ribiške palice in loka, pogostitev družine Lovrec ob prihodu, vodo, sestavine, potrebne za pripravo obrokov, ter uporabo sanitarij. Pogostitev družine Lovrec ter vodenje in animacija organizatorjev sta brezplačna. Strokovno predavanje in vodenje priznanega zeliščarja stane 50 €. Dvodnevna uporaba toaletne kabine stane 80,85 €. Štiri ribiške karte za enodnevno lovljenje rib v reki Pesnici stanejo 60 €. Material, ki ga potrebujemo za izvedbo prireditve (žica, vrvica, glina, moka, laks, idr.), stane 40 €. Za izvedbo prireditve potrebujemo pribl. 100 litrov vode, kar zneso 20 €. Skupni stroški prireditve znašajo 250,85 € (glej poglavje 6). Stroški za posameznega gosta so: 4,16 € strokovno predavanje in vodenje priznanega zeliščarja, 5 € ribiška karta, 6,74 € sanitarije, 3,33 € material, potreben za izvedbo prireditve, in 1,67 € voda. To skupaj zneso 20,9 €. Znesek smo zaokrožili na 21 €.

4.5 CILJNE SKUPINE

Naš turistični proizvod je namenjen:

- vsem, ki jih zanima naša daljna preteklost,
- vsem, ki želijo aktivno preživljati prosti čas in se zabavati v objemu narave in
- glavni ciljni skupini – našim vrstnikom, učencem tretjega vzgojno-izobraževalne obdobja, prireditve pa je primerna tudi za učence drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja ter za srednješolce.

4.6 KONTAKT IN REZERVACIJA

Skupine, ki se odločijo za udeležbo Železnega gozda, lahko vsa dodatna vprašanja in rezervacije uredijo preko elektronske pošte zelezni.gozd@gmail.com ali na številki (02) 761-92-10¹⁵. Rezervacije sprejemamo do 20. aprila 2014. Ker je število mest omejeno, je priporočljivo, da rezervacijo opravijo čim hitreje.

4.7 OSTALA PONUDBA V OBČINI

Naši gostje imajo priložnost ogleda tudi drugih znamenitosti v naši občini, ki jih lahko obišejo pred našo prireditvijo ali po njej skupaj s starši, ki bodo svoje otroke pripeljali do gasilskega doma v Desencih. V naši občini lahko obišejo:

- viničarijo v Vintarovcih,
- cerkev svetega Urbana iz leta 1518, številne kapelice, križe ter ostala znamenja,
- Škarjakov muzej,
- delavnico v kateri se izdelujejo »Micikine rože«,
- prireditev Kmečki praznik in bal,
- martinovanje in blagoslov vin v Viničariji.

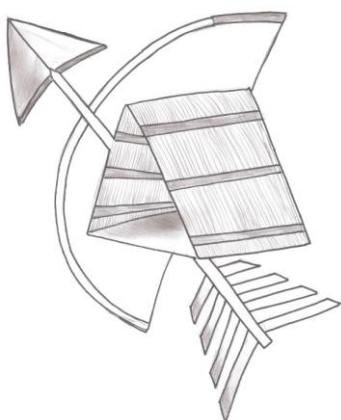
4.8 INFORMACIJE O NAŠI PONUDBI IN DOGODKIH V KRAJU

Zanesljivi viri informacij o naši prireditvi Železni gozd so:

- spletna stran Železnega gozda (na tej strani so vse potrebne informacije v zvezi s prireditvijo): <http://www.os-destnik.si/images/SpletneStrani/ZelezniGozd/index.html>.
- Elektronska pošta zelezni.gozd@gmail.com
- Kontaktna številka: (02) 761-92-10
- Facebook profil Železnega gozda: <https://www.facebook.com/zelezni.gozd>

Vse potrebne informacije o znamenitostih in dogodkih v našem kraju lahko gostje dobijo pri predsedniku TD Destrnik, gospodu Ivanu Hauptmanu. Podrobne informacije so dosegljive tudi na spletni strani Turističnega društva Destrnik: <http://www.td-destnik.si> in uradni spletni strani Občine Destrnik: <http://www.destnik.si>.

4.9 SIMBOL IN ZAPIS

Simbol naše prireditve je narisala naša sošolka Anja Colnarič. Simbol ponazarja bistvo naše prireditve - prikazuje polzemljanko in lok. V času železne dobe, kamor se v okviru naše prireditve vračamo, so namreč ljudje živeli v preprostih bivališčih kot ga prikazuje naš simbol, hrano pa so v večji meri dobivali s pomočjo lova in nabiralništva. Pri lovu so si pomagali z loki. Takšno življenje železnodobnega človeka izven mest je pomenilo tudi neposredni stik z naravo, ki ga želimo na zabaven način izvesti v okviru projekta, na kar napeljuje naš simbol. Simbol napeljuje tudi na pustolovščino, ki jo bodo naši obiskovalci nedvomno doživeli in s tem nagovarja avanturistični duh naših vrstnikov. Skica je narisana ročno s svinčnikom.

Slika 9: Simbol Železnega gozda
(Avtorica: Anja Colnarič)

¹⁵ Navedena je telefonska številka JVIZ OŠ Destrnik-Trnovska vas.

4.10 KDO BO KAJ OPRAVLJAL

Izvedba prireditve, kot smo si jo zamislili, zahteva tudi skrbno in organizirano razdelitev vlog, ki jih bodo sodelavci opravljali. Posameznikom ali skupinam smo namenili naslednje naloge:

Turistični podmladek:

- pripravi ves potreben material, ki je potreben za izvedbo Železnega gozda (zemljevidi, pripomočki za izdelavo polzemljank, lokov, ribiških palic ...),
- vodi in animira goste med prireditvijo,
- zamisel predstavi čim širšemu krogu vrstnikov,
- z reklamo na socialnem omrežju Facebook povabi prijatelje in prijatelje njihovih prijateljev, da obiščejo našo spletno stran ter se informirajo o prireditvi,
- pomaga pri izdelovanju spominkov.

Gospod Aleš Šibila:

- goste pouči o užitnih rastlinah in plodovih,
- poskrbi, da ne bo prišlo do morebitnih zamenjav užitnih rastlin in plodov z neužitnimi.

Člani PGD Desenci:

- pripravijo gasilski dom za začetek prireditve,
- skrbno spravijo osebne stvari, ki jih obiskovalci ne bodo vzeli s seboj (npr. mobilne telefone).

Lastnika kmetije Lovrec:

- pripravita tradicionalen obrok, ki ga obiskovalci dobijo pred začetkom prireditve v gasilskem domu v Desencih.

Seznam zadolžitvev je sestavljen na podlagi pogovorov z ljudmi in skupinami, ki so nam zagotovile, da so se pripravljene vključiti v ta projekt.

5 TRŽENJE NAŠEGA PROIZVODA

Še tako skrbno razvita ideja turističnega proizvoda ne zadošča za dejansko realizacijo le-tega. Pomembna točka na poti realizacije je, kako doseči, da bi naši vrstniki slišali za nas in se prireditve tudi udeležili. K temu pripomore dobra in učinkovita reklama, ki jo že in jo še bomo izvajali na več načinov, pri čemer je potrebno upoštevati ciljno skupino, kateri je prireditev Železni gozd namenjena. Navedli bomo predloge za uspešno predstavitev in kdo od sodelujočih v projektu jih lahko uresniči.

»Podmladkarji« bomo:

- pripravili prospekt o Železnem gozdu,
- izdelali spletno stran Železnega gozda¹⁶,
- izdelali in urejali profil na socialnem omrežju Facebook¹⁷, na katerega bomo vabili čim več Facebook prijateljev ter uredili povezavo s spletno stranjo Železnega gozda,
- posneli reklamo, ki si jo bo mogoče ogledati na našem Facebook profilu ter spletni strani Železnega gozda,

¹⁶ Spletna stran že obstaja. Več lahko vidite na:

<http://www.os-destnik.si/images/SpletneStrani/ZelezniGozd/index.html>.

¹⁷ Facebook stran že obstaja. Več lahko vidite na: <https://www.facebook.com/zelezni.gozd>.

- napisali članek za katero izmed tematskih revij (Svet in ljudje, Horizont...); osrednjo ciljno revijo nam predstavlja Gea, ki jo naši vrstniki radi prebirajo,
- reklamno gradivo razdelili po okoliških šolah,
- prepričali naše prijatelje naj se udeležijo Železnega gozda.

Občina Destnik bo:

- na uradni spletni strani predstavila Železni gozd,
- predstavila Želeni gozd na svojem »Facebook profilu«,
- predstavljala ta dogodek ostalim občinam v okolici (Sveti Andraž, Lenart, Trnovska vas, Sveta Trojica, Ptuj ...).

Turistično društvo bo:

- predstavilo naš projekt drugim turističnim društvom, ki se bodo obrnila na svoje podmladke,
- pomagalo pri izdelavi reklamnega materiala,
- raznašalo reklamni material po občini in izven nje.

Drugi občani (predvsem naši sošolci) bodo:

- povabili svoje prijatelje, sorodnike, znance ...

6 STROŠKI IN FINANČNA SREDSTVA

Prireditve že promoviramo preko spletne strani, ki jo je uredil član podmladka ter preko spletnega socialnega omrežja Facebook in to bomo počeli tudi v bodoče. Promoviranje preko spleta je brezplačno.

Oglaševanje bo potekalo tudi v Štajerskem tedniku, ker je to vodilni časopis Spodnjega Podravja in Prlekije. Časopis izhaja dvakrat tedensko, ob torkih in petkih. En oglas na turistični strani omenjenega časopisa stane 11,10 evra¹⁸. Mesečno nas bo to stalo 88,8 evra. Skupni stroški promocije bodo torej znašali 88,8 evra.

Stroški pri izvedbi Železnega gozda:

- zaloga pitne vode (100 litrov vode nas bo stalo 20 evrov),
- material: vrvica, laks, elastika za lok, žica, glina, stiropor za tarče in drugo (40 evrov),
- strokovno predavanje priznanega zeliščarja (50 evrov),
- sanitarije - dvodnevna uporaba toaletne kabine (80,85 evrov),
- štiri dovolilnice za enodnevno lovljenje rib v reki Pesnici (60 evrov).

Skupni stroški izvedbe torej znašajo 250,85 evrov. Vsak izmed 12 udeležencev mora za tabor plačati 21 evrov, kar skupaj nanese 252 evrov. To pomeni, da se stroški, nastali pri izvedbi prireditve, v celoti pokrijejo s plačilom udeležencev.

¹⁸ Pridobljeno 27. 12. 2013, iz: <http://www.tednik.si/uploads/datoteke/Cenik%20%C5%A0T%202012.pdf>

7 RAZPRAVA

Tekom raziskovalnega dela smo potrdili vse tri hipoteze, ki smo si jih postavili na začetku naše raziskave. Težo in utemeljitev naših hipotez smo preverjali s pomočjo ankete, ki smo jo izvedli med našimi vrstniki, obiskom terena in preizkusom različnih dejavnosti, ki jih ponujamo v našem turističnem produktu. K temu smo dodali še ugotovitev, do katere smo prišli med našo raziskavo.

Med analizo ankete, ki smo jo opravili med našimi vrstniki, smo ugotovili, da ima Železni gozd potencial, s katerim se lahko poveča zanimanje mladih za preživljanje prostega časa v naravi. K tej ugotovitvi so nas pripeljali rezultati ankete. Predvsem nas je presenetil razkorak med časom, ki ga naši vrstniki preživijo v naravi in velikim interesom, ki so ga izkazali za našo prireditve. Kar 70 % anketiranih preživi dnevno manj kot dve uri v naravi, medtem ko bi se jih naše prireditve udeležilo 63 %. Na podlagi tega lahko sklepamo, da bi z Železnim gozdom mlade privabili v prvobitno naravo Črete in jim preko številnih aktivnosti, ki jih ponujamo, pokazali, da se imamo lahko tudi v naravi »fajn«.

V nadaljevanju so predstavljene naše delovne hipoteze.

Prvo hipotezo, da na območju Črete, ki se nahaja med vasema Zgornji Velovlek in Levanjci, obstaja možnost ureditve atraktivne turistične točke Železni gozd, smo potrdili, ker:

- ima primerno območje in dostopno cestno infrastrukturo,
- se na tem območju nahaja prvobitna narava, ki je bistveni pogoj našega turističnega proizvoda,
- to območje zaradi stika vode, gozda in travnika ponuja številne možnosti za izpeljavo različnih dejavnosti, ki predstavljajo jedro našega turističnega produkta (glej program Železnega gozda),
- so dejavnosti, ki jih ponujamo v Železnem gozdu na omenjenem območju v celoti izvedljive - to smo preizkusili tudi sami, kar kažejo fotografije v raziskovalni nalogi.

Hipotezo, da Železni gozd lahko zaradi pestre ponudbe in izredno zanimivega programa postane turistična znamenitost, privlačna za mlade in prepoznaven turistični produkt naše občine, smo potrdili, ker:

- rezultati ankete med našimi vrstniki, ki so ciljna skupina naše prireditve, kažejo na interes za tovrstno prireditve (kar 63 % vprašanih bi se odločilo za obisk naše prireditve),
- rezultati ankete kažejo, da kar 53 % anketirancev privabi naslov našega projekta,
- smo izdelali izredno pester program, v katerem ponujamo številne dejavnosti, ki smo jih tudi sami preizkusili na terenu in so v celoti izvedljive,
- smo ustvarili profil na spletem socialnem omrežju (Facebook), ki je do sedaj požel veliko zanimanja, kar kaže število »všečkov«,
- smo ustvarili spletno stran, ki si jo je ogledalo že veliko spletnih obiskovalcev.

Prav tako potrjujemo hipotezo, da Železni gozd lahko postane poučna točka za učence osnovnih in srednjih šol, ker:

- je primeren za izvajanje različnih dni dejavnosti v osnovni šoli,
- ima možnost raziskovanja življenja v času železne dobe ter praktičnega dela.

8 ZAKLJUČEK

Cilj raziskovalne naloge je ustvariti nov turistični produkt v občini. Odločili smo se organizirati dvodnevno prireditev v naravi, ki bo nekoliko nenavadna in ki bo že na prvi pogled pritegnila pozornost. Pri oblikovanju našega turističnega produkta smo poleg primerne kraja izvedbe iskali predvsem stično točko med zabavnimi aktivnostmi v naravi in posebnostjo našega kraja. Ob brskanju po spletu in literaturi smo ugotovili, da se naš kraj prvič omenja v železni dobi in tako je nastala ideja, da začetek naše zgodovine povežemo z naravo. S skupnimi moči nam je uspelo ustvariti nov turistični produkt v občini, ki smo mu dali ime Železni gozd. Naš namen je, da se lahko udeleženci seznanijo z nekoliko drugačnim preživljanjem prostega časa v naravi in se pri tem tudi neizmerno zabavajo. Preizkusijo se lahko v lovu, ribolovu, izdelovanju bivališča, netenju ognja itd. Naredili smo podroben vsebinski in finančni načrt za izvedbo prireditve. Projekt je sedaj dodelan do te mere, da lahko pride do njegove uresničitve. Deloval bo lahko samostojno, občina pa ga lahko vključi tudi kot del že obstoječe turistične ponudbe.

Naše delo je bilo včasih naporno, vendar vse skozi izredno pestro in zanimivo. Pri izdelavi naloge smo se veliko naučili, se zabavali in družili, predvsem pa pridobili številne nove izkušnje, še posebej na področju timskega dela, podjetništva in organizacije. Najbolj se nam je vtisnilo v spomin delo na terenu, kjer smo se preizkusili tudi v vlogah fotografa in snemalca, saj smo posneli veliko fotografij in kratkih filmov.

Na Železni gozd smo izredno ponosni, saj se zavedamo, da je turizem ena najpomembnejših gospodarskih panog. Takšnih prireditev bi moralo biti vedno več. Menimo, da se bo z našim izdelkom prepoznavnost našega kraja zagotovo povečala. Tudi v prihodnosti si želimo raziskovanja na področjih, ki spodbujajo turizem našega kraja.

9 VIRI IN LITERATURA

VIRI:

1. Anketa

Izjave informatorjev:

1. Lovrec, M. Lastnik turistične kmetije Lovrec, (ustno sporočilo), 14. 12. 2013, 14.30.
2. Skurjeni, D. Ravnatelj OŠ Destnik – Trnovska vas, (ustno sporočilo), 16. 12. 2013, 11.30.
3. Požegar, F. Čebelar, (ustno sporočilo), 08. 01. 2014, 14.15.
4. Kokol, S. Lastnik picerije »Pri Mici«, (ustno sporočilo), 17.1.2014, 14.30.
5. Janžekovič, A. Kmetovalka, (ustno sporočilo), 15. 1. 2013, 16.00.
6. Kunčič, M. Profesor matematike, (ustno sporočilo), 22. 1. 2014, 13.00.
7. Caf, J. Profesorica biologije, (ustno sporočilo), 22. 1. 2014, 13. 00.
8. Žampa, A. Predsednik PGD Desenci, (ustno sporočilo), 21.1. 2014, 15.00.

LITERATURA

1. Pantič Starič, N. *Ljudje iz davnin*. Murska Sobota: Pomurska založba, 1991.
2. Caselli, G. *Kako so živeli, V času prvih velikih civilizacij*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990.

MEDMREŽJE

1. Železna doba. Dostop: http://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%BDelezna_doba (27. 12. 2013).
2. Zemljevid. Dostop: <https://maps.google.si/maps> (12. 12. 2013).
3. Dobrovlje. Dostop: [http://sl.wikipedia.org/wiki/Dobrovlje_\(planota\)](http://sl.wikipedia.org/wiki/Dobrovlje_(planota)) (12. 12. 2013).
4. Cenik. Dostop: <http://www.tednik.si/uploads/datoteke/Cenik%20%C5%A0T%202012.pdf> (27. 12. 2013).

10 PRILOGE PRILOGA 1

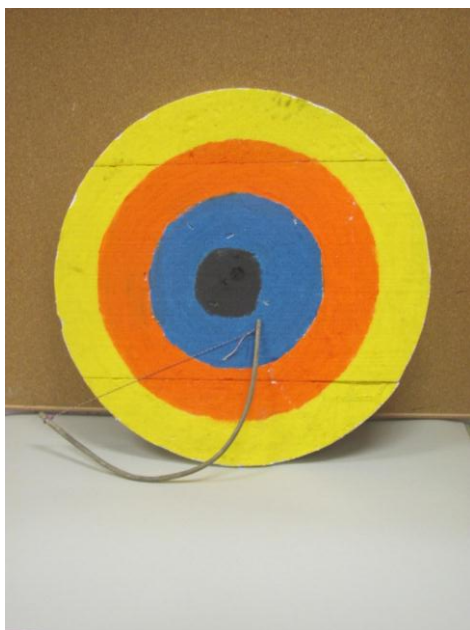
Slika 10: Nabiranje leskovih vej za izdelavo lokov
(Foto: Alen Čuček, 26. 2. 2014)

Slika 11: Izdelava lokov
(Foto: Špela Sluga, 26. 2. 2014)

Slika 12: Lok
(Foto: Alen Čuček, 26. 2. 2014)

Slika 13: Tarča z lokom

(Foto: Alen Čuček, 26. 2. 2014)

Slika 14: Streljanje z lokom v Čreti
(Foto: Špela Sluga, 27. 2. 2014)

Slika 15: Tekmovanje v streljanju z loki
(Foto: Špela Sluga, 27. 2. 2014)

PRILOGA 2

Slika 16: Delanje trnka za ribiško palico
(Foto: Maja Druzovič, 27. 2. 2014)

Slika 17: Napeljevanje laksa po ribiški palici
(Foto: Alen Čuček, 27. 2. 2014)

Slika 18: Reka Pesnica
(Foto: Alen Čuček 27. 2. 2014)

Slika 19: Lovljenje rib v reki Pesnici
(Foto: Alen Čuček, 27. 2. 2014)

PRILOGA 3

Slika 20: Nabiranje regrata
(Foto: Alen Čuček, 27. 2. 2014)

PRILOGA 4 - ANKETNI LIST

Pozdravljeni!

V okviru letošnjega raziskovalnega dela smo se odločili, da bomo ustvarili nov turistični produkt občine, ki smo ga poimenovali Železni gozd. Realizirali bi ga na močvirnatem območju Čreta, ki leži v Pesniški dolini, in sicer med vasema Levanci in Zgornji Velovlek. Namen raziskovalne naloge je organizirati dvodnevno prireditev, na kateri bi obiskovalcem pokazali, kako so se ljudje preživljali v času železne dobe in jih privabili, da se tudi sami preizkusijo v takšnem načinu življenja. Prosimo vas, če lahko rešite to anonimno anketo in nam tako pomagate pri oblikovanju zamisli za našo prireditev.

Za vaše odgovore se vam najlepše zahvaljujemo.
učenci OŠ Destrnik-Trnovska vas

1. Vas naslov naše raziskovalne naloge privabi?

DA NE MOGOČE

2. Ali se vam zdi naš simbol primeren in razumljiv?

DA NE

3. Bi se odločili za obisk naše prireditve?

DA NE MOGOČE

4. Zakaj bi se odločili za obisk naše prireditve?

a) ker me to zanima

b) ker bi se rad/-a naučil/-a kako preživeti v naravi

c) drugo _____

5. Ste se s podobno dejavnostjo, kot jo ponujamo mi, že kdaj srečali?

DA NE

6. S katerimi dejavnostmi bi se želeli ukvarjati v naravi?

a) ribolov

b) nabiranje plodov in sadežev

c) izdelovanje orožja (loka)

č) postavitve bivališča iz naravnih materialov

d) priprava pasti za živali

e) netenje ognja – če imaš na voljo samo eno vžigalico

7. Koliko časa v povprečju dnevno preživite v naravi?

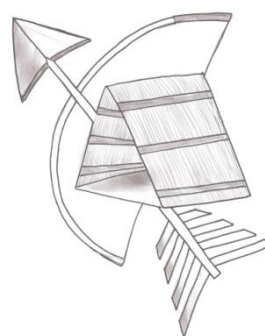
a) nič

b) do 1 ure

c) 1–2 ure

č) 2–3 ure

d) več kot 3 ure

PRILOGA 5 – ZEMLJEVID

Merilo 1:14000

